

Posudek bakalářské práce
MARIE SZKANDEROVÉ
POLITICKÉ ZPĚVY V BOŽSKÉ KOMEDII,
Ústav románských studií FFUK

Úvodem autorka specifikuje koncepci bakalářské práce, již hodlá sledovat. Chce studovat politická témata, jež rezonují v Dantově Božské komedie, a to v trojí perspektivě: Itálie a komunální politika, Itálie a impérium, Itálie a papežství. Tato část byla zřejmě psána ve chvatu, není vždy šťastně naformulována a dobře zredigována (zbytečná velká písmena – Božská Komédie, „kapitola nás přenesse do Impéria“ –, neobratné skloňování vlastních jmen – Valloneho, Scorraneho).

Další kapitola je stylisticky pečlivější, i když i zde se občas vyskytnou matoucí formulace (s. 11: „na přelomu 13. st. n. l. se Dante stal...“; s. 13: Karel z Anjou „usedl na Švábský trůn“ – i když rozumím, že šlo o trůn, na němž dosud seděli švábszí Štaufové, málo platné, byl to sicilský trůn, trůn Království Obojí Sicilie). Věcně je tato kapitola zpracována dobře. Autorka se zastavuje u pasáží, v nichž Dante kritizuje frakční boje uvnitř italských komun: u výstupu Florent'ana Ciacca, vůdce toskánských ghibellinů Farinaty degli Uberti a Pisánce Ugolina della Gherardesca, zvláště trpké oběti komunálních svárů. Kapitulu uzavírá rozbor velké Dantovy tirády při setkání s trobadozem Sordellem z Goita, v níž je líčena celá Itálie jako loď bez kormidelníka uprostřed bouře.

Další kapitola je věnována Dantovu vztahu k principu císařství. Autorka připomíná, že pro Danta byla rivalita dvou univerzalistických mocí, imperia a sacerdotia, ústředním svárem dějin. Zvláštní pozornost věnuje na tomto místě Dantovu spisu *De monarchia*, kde se pokusil načrtnout ideální možnost spolupráce obou principů. To všechno je v pořádku; chybí mi pouze zmínka o tom, že právě za Dantových časů tento konflikt ztrácel na síle a byl definitivně marginalizován vítězstvím francouzského krále nad papežem Bonifácem VIII. Dantův pohled je ve skutečnosti obrácen do minulosti, Dante je v politickém ohledu – jak napsal Le Goff – „velkým zpátečníkem“.

Autorka si všímá, jak Dante vykresluje s úctou řadu osobnosti: Caesara, Konstantina I. Velikého, Justiniána I., Karla Velikého. Jsou to vesměs příkladné postavy, jejichž místo je v Ráji. Dante nicméně není nekritický: Konstantinovi například vyčítá „donaci“, jež založila světské panování církve. Fakticky se hovoří s úctou i o císařích ze štaufské dynastie, Fridrichu Barbarossovi a Bedřichu II, třebaže ten dlí jako nevěrec v pekle. Kapitola je napsána přehledně, faktografie je přes svou komplikovanost traktována zřetelně. Jen občas autorku zmate ortografie cizojazyčných pramenů (s. 26: „Iulo byl syn Aineiáse“, správně „Julus byl syn Aeneův“).

K papežství je Dante podstatně kritičtější. Autorka si všímá Dantova soudu o Celestinovi V. („che fece per viltà grande rifiuto“) a zcela negativního portrétu Bonifáce VIII.

Závěr shrnuje poznatky vzešlé z uvedených analýz.

Úhrnem: jde o faktograficky bohatou práci na originální téma. Zadání bylo nesporně splněno. Jak už naznačeno, „štábní kultura“ textu není vždy bezchybná: interpunkce není vždy v pořádku, s velkými písmeny má autorka permanentní potíže a občas se tu vyskytnou i hrubky (s. 13: „komuny... vedli mezi sebou boje“, s. 33: „oba rody vedli mezi sebou... spory“).

Rozhodl jsem se nicméně ocenit především výše zmíněnou faktografickou nasycenost práce, a hodnotím ji známkou výborně.

Praha, 6. 6. 2015

doc. PhDr. Jiří Pelán, Ph.D.,
vedoucí práce